

JCDecaux

PIKAVUORO-SNARITURU
TUOMIOPHOKONTTU-DOKKI-ROSKOJENKATU
131
702

FÖLI
TURUN SEUDUN
JOUKKOLIIKENNE

Turun seudun joukkoliikenne

Fölin laajenemisen esiselvitys

1. Nykyinen liikenne ja sen kustannukset
2. Tulojen arvioinnista
3. Päätösvallasta ja talouden seurannasta
4. Maksu- ja infojärjestelmä
5. Liikenteen järjestäminen, eli muut kustannukset kuin liikenne
6. Miten tästä eteenpäin ja vaikuttavatko elyn kilpailutukset etenemiseen

Huom. Esiselvitys kokonaisuudessaan on alustavaa tietoa ja varsinaiset arviot voidaan tehdä vasta tarkemman selvittämisen pohjalta

Tärkein joukkoliikennepalvelu hoidetaan linjoilla **801** Parainen – Kaarina – Turku ja **802** Parainen – Turku, pikavuoro sekä linjoilla **901 – 902** Korppoo – Nauvo – Parainen – Kaarina – Turku ja linjalla **903** Houtskari – Nauvo – Parainen – Kaarina – Turku sekä linjalla **904** Houtskari – Korppoo

- V-S ELY-keskuksen ja Fölin yhteishankinta (ELY:n tunnus KÄYTTÖ-602124)
  - Voimassa 6.6.2016 - 31.5.2022 (sopimukseen sisältynyt optio on käytetty)
  - Liikennöitsijänä LS-Liikennelinjat Oy/TLO ja Saaristobussi

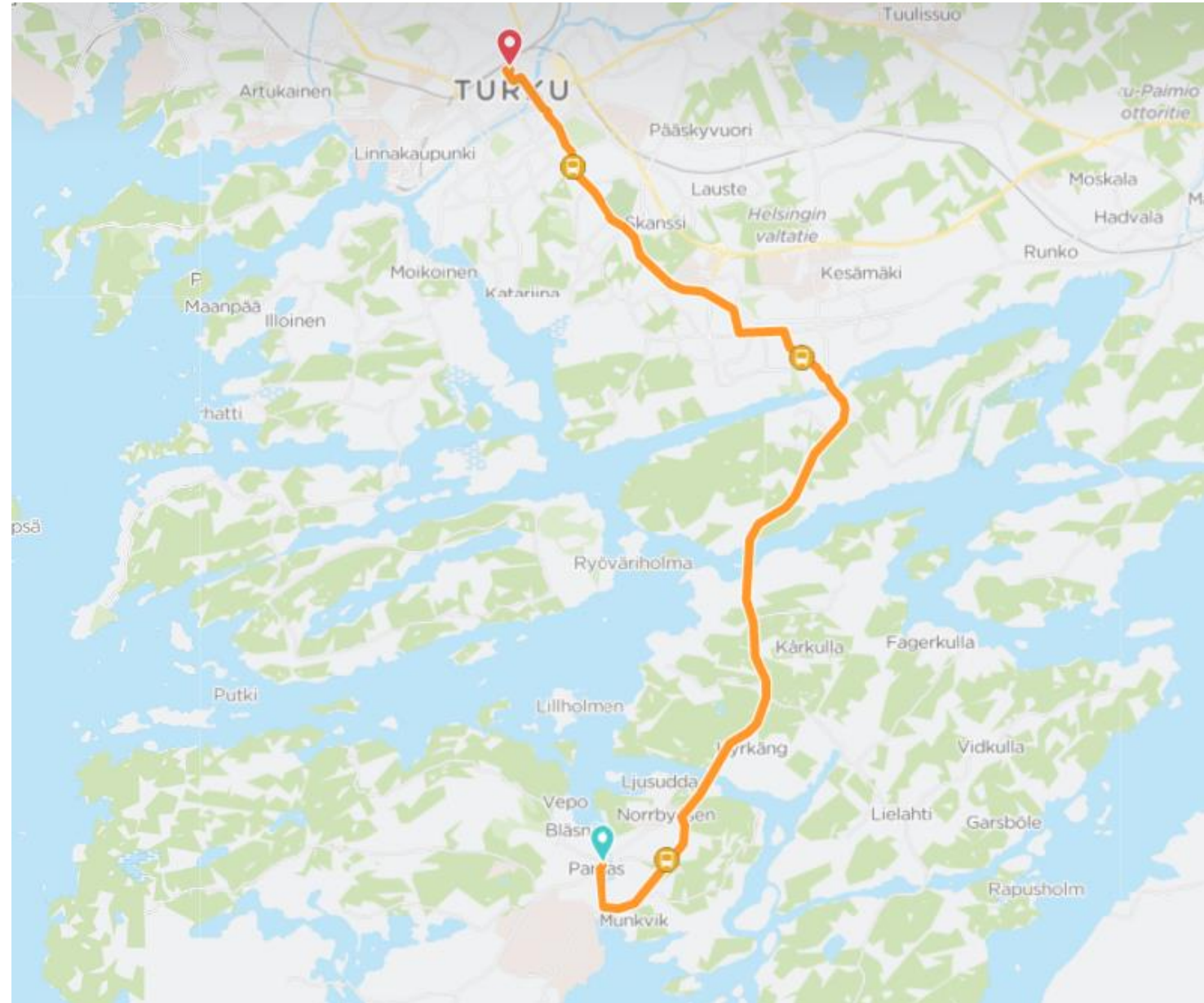
Paraisten kaupungin kilpailuttamana joukkoliikennettä (uudet sopimukset 1.1.2021 – 31.12.2023 + optio 2024 – 2025)

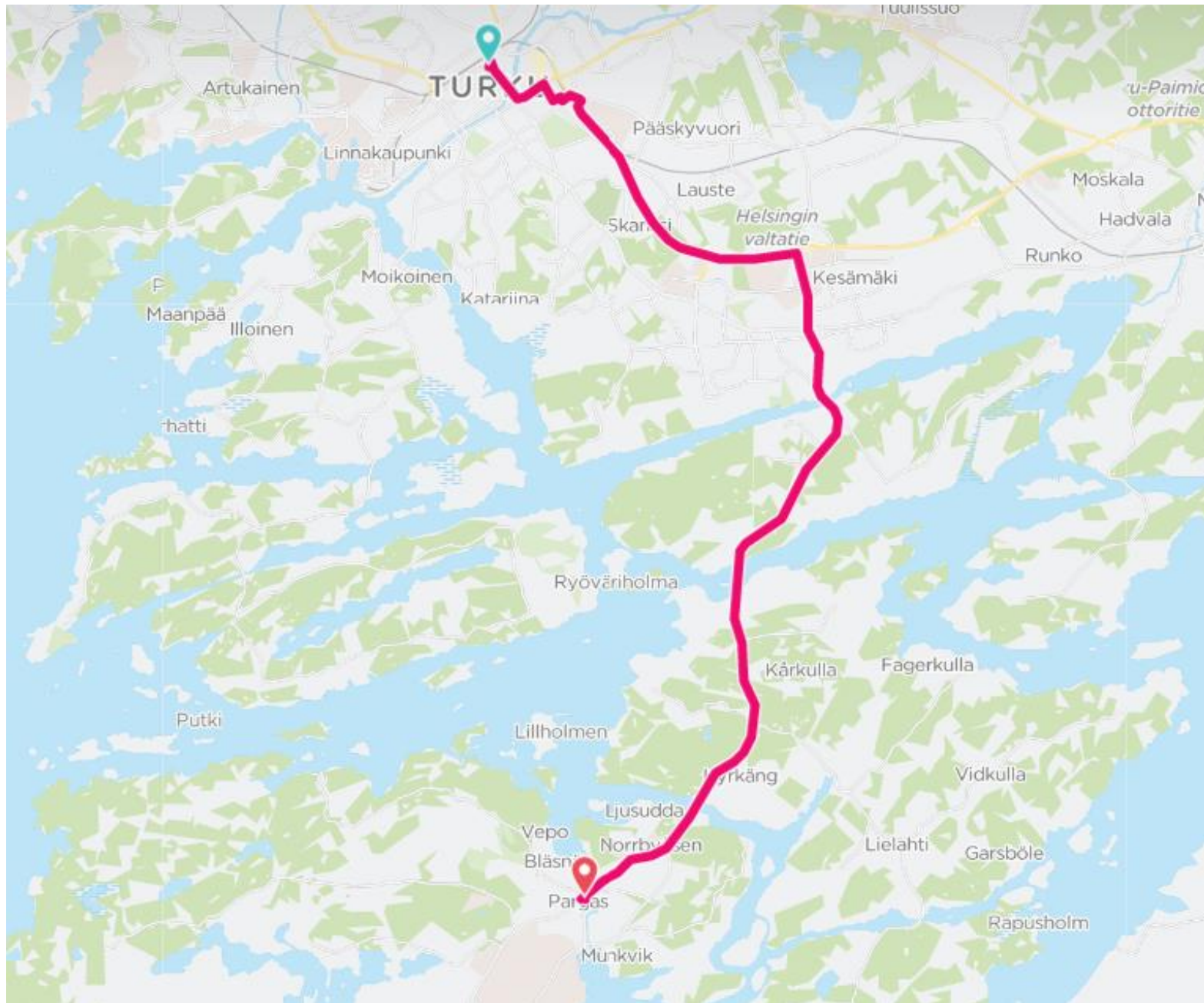
- Sisäinen koululaislinja-autoliikenne (liikennöitsijä Rindellbus)
  - Parainen – Våno – Granvik – Parainen
  - Brattnäs – Parainen
  - Parainen – Mustfinn – Sydmo – Parainen
- Palvelulinja (maanantai, keskiviikko, perjantai)
  - Skräbböle, Parsby
  - Söderby, Österby, Tennby
  - Finby, Rödjan/Raivio

Linja 801

Linjojen 801, 802, 901, 902, 903 ja 904 bruttokustannus vuodessa on n. 2 326 335 € vuonna 2021.

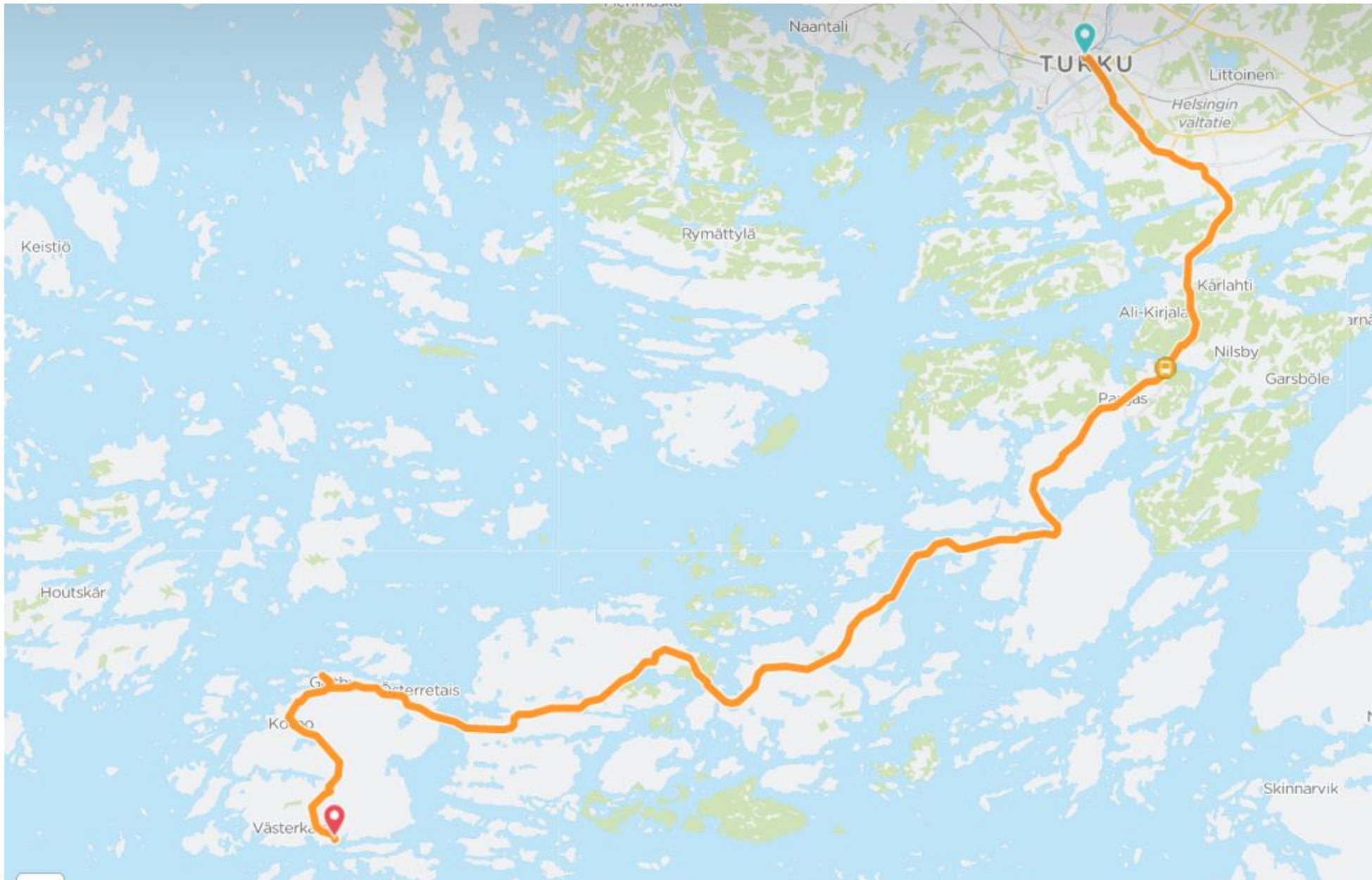
- Tästä Fölin osuus 13,87 % eli 322 663 €
- Loppu jakautuu V-S ELY-keskuksen ja Paraisten kaupungin kesken 50/50
- Paraisten bruttokustannus on 1 001 836 €
- Linjojen 801 ja 802 bruttokustannukset ovat 1 428 962 € ja yksinkertaisuuden vuoksi voidaan olettaa Fölin osuuden kohdistuvan tähän kustannukseen. Paraisten osuus linjojen 801 ja 802 bruttokustannuksista on 553 150 €
- Linjojen 901 – 904 bruttokustannukset Paraisille ovat 448 686 €

Linja 802

FÖLI
TURUN SEUDUN
JOUKKOLIIKENNE

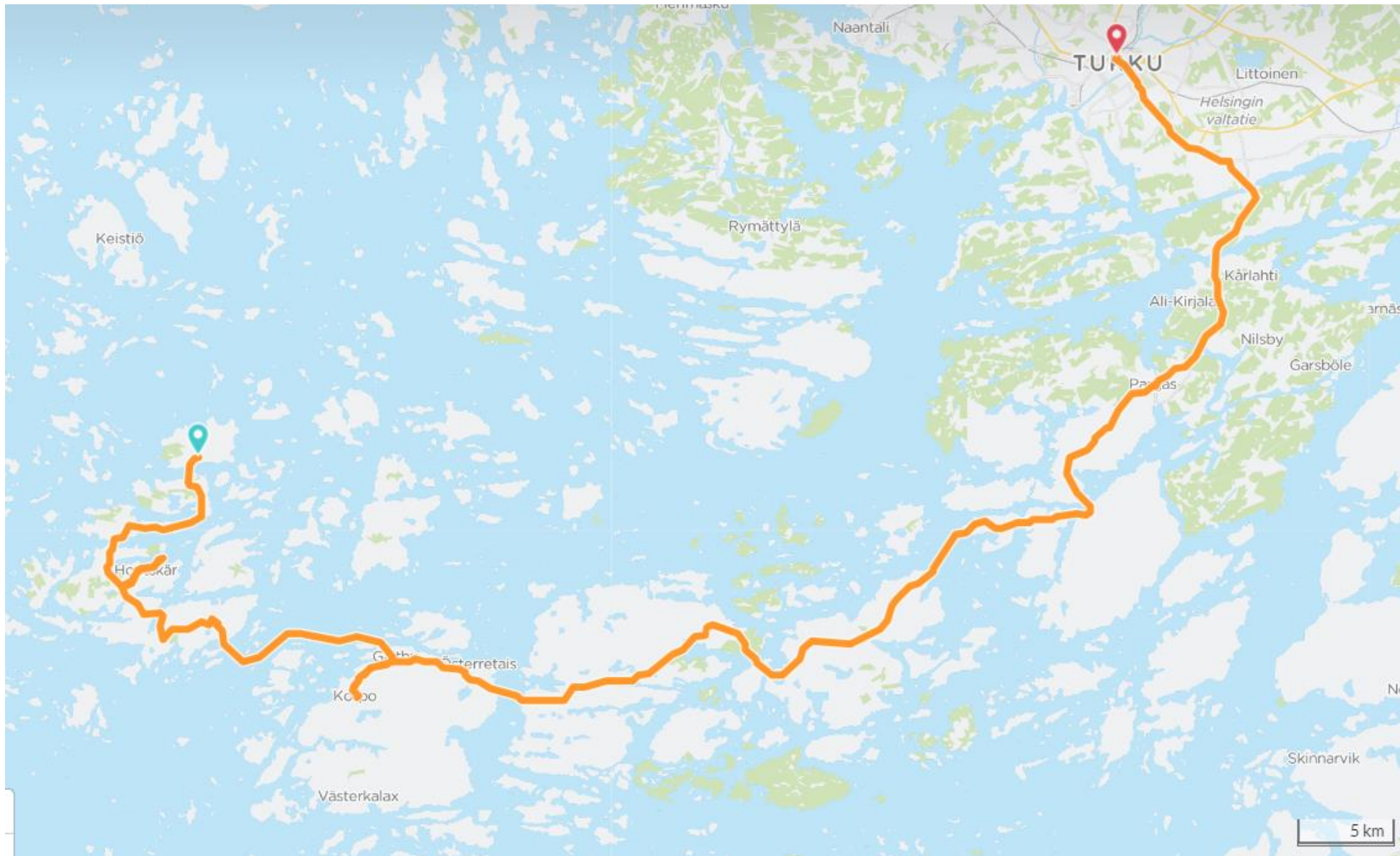

Linjat 901 – 902

901 Korppoo –
Turku

902 Korpoström –
Korppoo – Turku

FÖLI
TURUN SEUDUN
JOUKKOLIIKENNE

Linja 903

FÖLI

TURUN SEUDUN
JOUKKOLIIKENNE

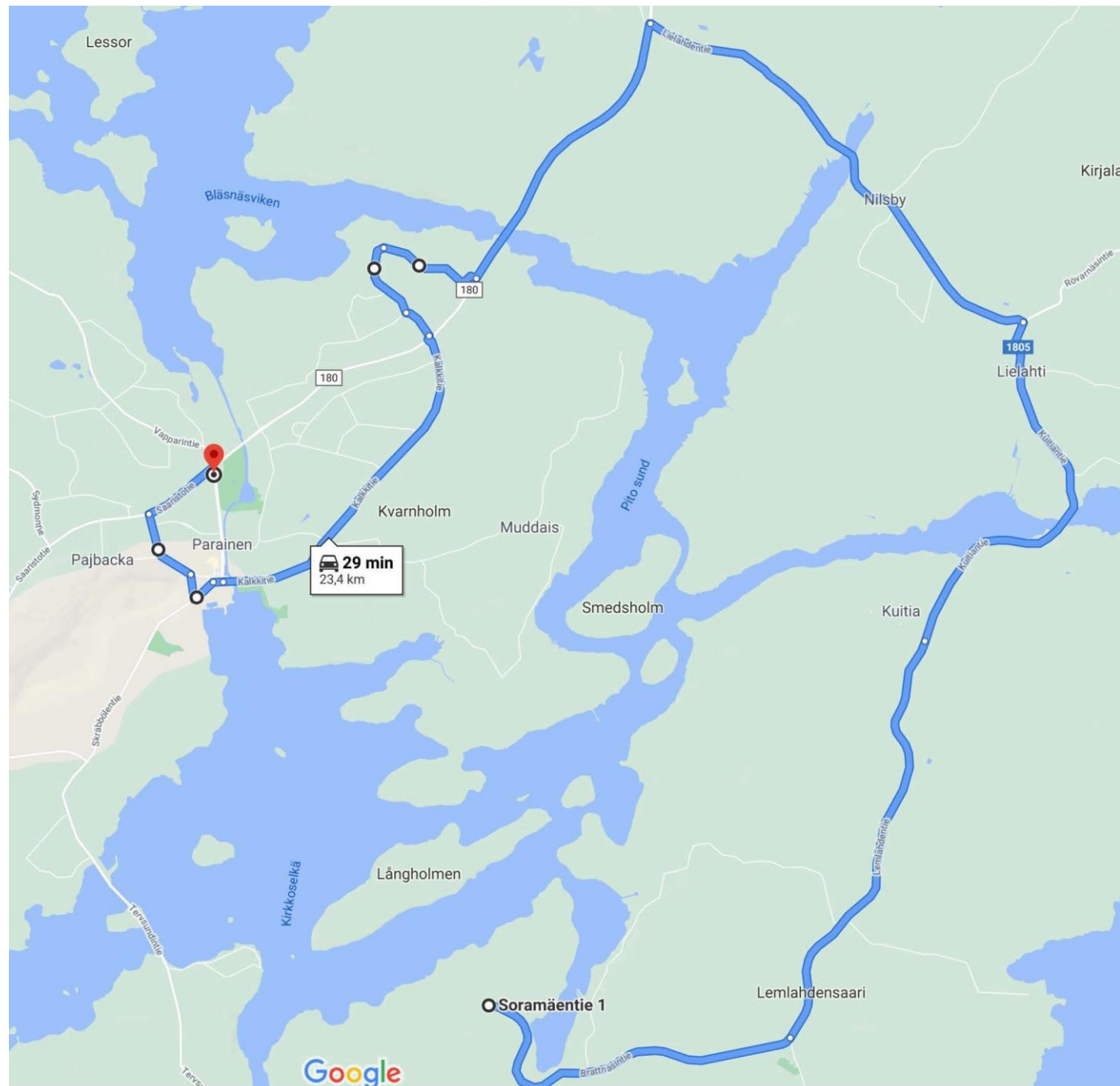
Linja 904

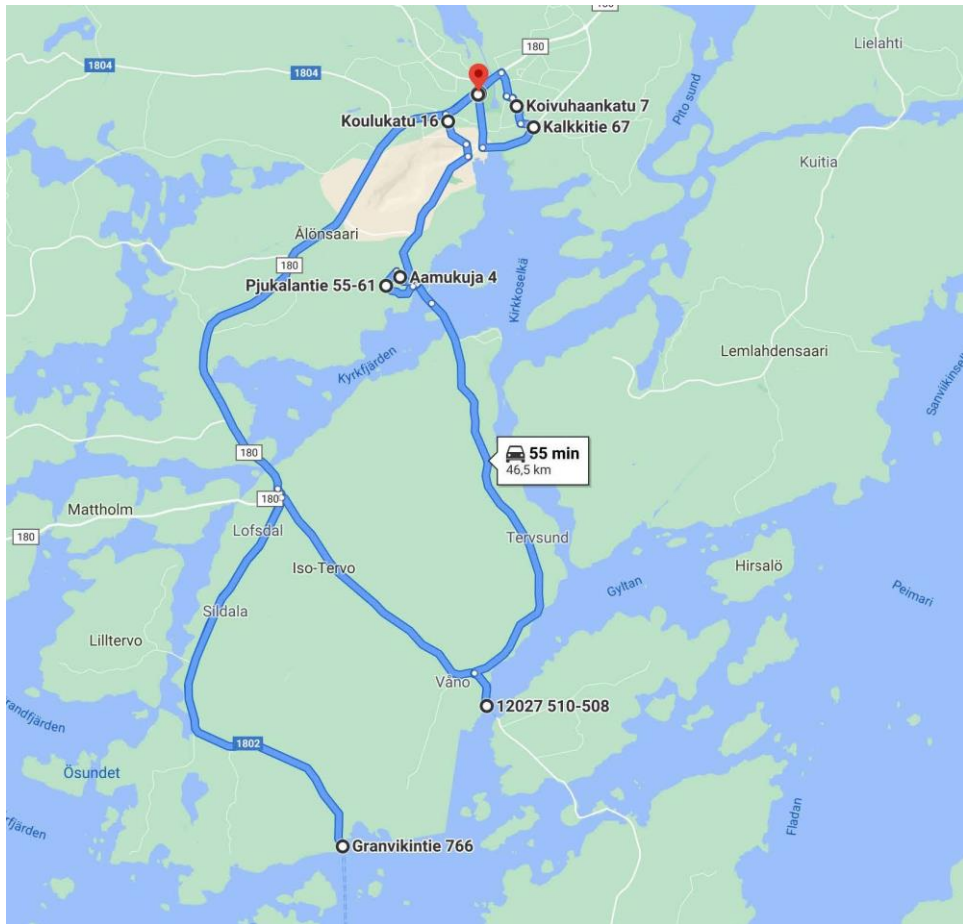

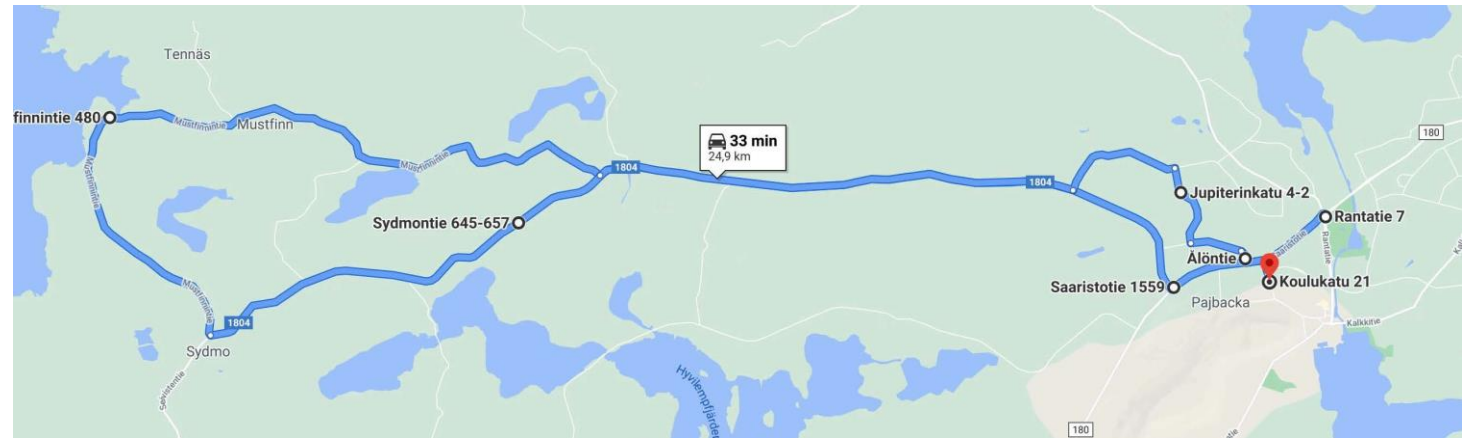
Paraisten sisäisten koululaislinjojen bruttokustannus on n. 121 000 € ja nettokustannus 110 000 € (vuonna 2020 ilmoitetulla tiedolla, ei uuden sopimuksen mukaisesti)

Brattnäs – Parainen

Parainen – Våno – Granvik – Parainen

Parainen – Mustfinn – Sydmo – Parainen

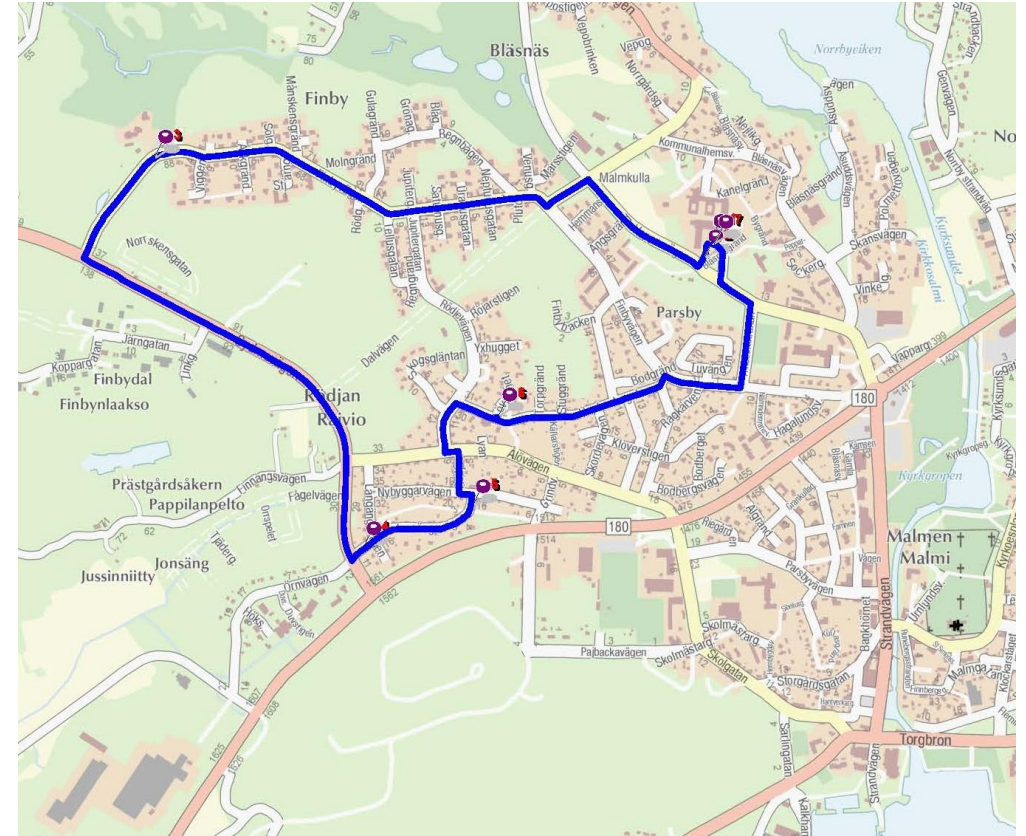
Palvelulinjan bruttokustannus on n. 38 500 € ja nettokustannus 35 000 € (vuonna 2020 ilmoitetulla tiedolla, ei uuden sopimuksen mukaisesti)

Skräbböle, Parsby

Söderby, Österby, Tennby

Finby, Rödjan/Raivio

Paraisten joukkoliikenteen bruttokustannukset yhteensä vuodessa noin 1 161 336 €

Arvio joukkoliikenteen kustannuksista, jos Parainen mukana Föliissä. Arvioinnissa käytetty nykyisen yhteishankinnan yksikköhintoja myös Paraisten koululais- ja palvelulinjan bruttokustannuksia arvioitaessa.

Linjojen 801, 802, 901, 902, 903 ja 904 bruttokustannus vuodessa on n. 2 326 335 €.

- Tästä Fölin osuus 13,87 % eli 322 663 €
- Loppu Paraisten kaupungin bruttokustannusta eli 2 003 672 €

Paraisten sisäisten koululaislinjojen bruttokustannus on n. 125 882 €

Palvelulinjan bruttokustannus on n. 32 940 €

Paraisten joukkoliikenteen bruttokustannukset yhteensä vuodessa noin 2 162 494 €

2. Tulojen arvioinnista

- Yleisesti voi todeta, että matkamäärä kasvaa, jos liittyy Föliin. Esim. Naantalista matkustus kasvoi heti yli 20 %, vaikka bussit kulkivat 10 minuutin välein jo ennen Föliä, eikä tätä määrää lisätty Fölin alkaessa. Ensimmäisen vuoden jälkeen kasvu jatkui edelleen.
- Esim. nuorten joukkoliikenteen käyttö kasvoi merkittävästi koko Föli-alueella mm. nuorisoalennuksen, kahden tunnin vaihto-oikeuden ja selkeän aikatauluinfon takia.
- Meillä on kohtuulliset tiedot nykyisistä ely-liikenteen lipputuloista, mutta ne eivät ole riittävät, jotta niiden perusteella voitaisiin tehdä arvioita tulevasta.
- Seudullisilla (kuntarajat ylittävillä) linjoilla sekä kustannukset että tulot jakautuvat usean kunnan kesken, ja matkustusta pitää siksi mallintaa ja sijoittaa Fölin kustannusjakomalliin. Tuloarvioihin perehdytään siis varsinaisessa selvityksessä.

3. Päätösvallasta ja talouden seurannasta

- Seudullinen joukkoliikennelautakunta on Turun kaupunkiseudun joukkoliikenneviranomaisen
  - Nyt 7 jäsentä Turusta ja 1 Kaarinasta, 1 Raisiosta, 1 Naantalista, 1 Liedosta ja 1 Ruskolta.
  - Uusilta kunnilta tulee kultakin 1 edustaja lautakuntaan
- Kukin kunta päättää itse oman kunnan sisäisestä liikenteestä, ja lautakunta noudattaa silloin ko. kunnan päätöksiä
- Seudullinen liikenne koskee vähintään kahta kuntaa, ja lautakunta tekee päätökset. Tarvittaessa se kysyy kunnilta lausuntoa.
- Muulloinkin, jos asia on palvelutason tai kustannusten kannalta merkittävä, kysytään kuntien lausuntoa (esimerkiksi lippujen hinnoista).

- Vaikka asiakkaan kannalta ei ole väliä missä Föliä käyttää, niin taustalla meillä on erittäin tarkka kirjanpito kunkin kunnan Föli-menoista ja -tuloista.
- Lautakunnalle raportoidaan kuukausittain kuntakohtaisesti tuloista ja menoista.
- Vuoden tulosta ennustetaan kolmesti vuodessa kuntakohtaisesti.
- Näin tarkalla talousseurannalla pystymme reagoimaan, jos taloustilanne näyttää huolestuttavalta, tai jos päinvastoin tilanne on hyvä, ja bussit kulkevat täysinä ja tarvitaan vuorotarjonnan parantamista.

4. Maksu- ja infojärjestelmä

- Maksu- ja informaatiojärjestelmä on seudullinen yhteishankinta. Jokainen Föli-kunta omistaa palasen järjestelmästä, ja järjestelmää kehitetään koko ajan. Viimeisin uudistus on Fölin busseissa käyttöön otettu lähimaksu.
- Järjestelmän hankinta-, ylläpito-, ja kehittämiskustannukset jaetaan asukasluvun mukaan.
- Uudet kunnat maksavat asukaslukunsa mukaisen osuuden investoinnista jälkikäteen, koska järjestelmä tulee valmiina kaikkien uusienkin kuntien käyttöön.

Maksujärjestelmäinvestointi oli yhteensä 3,2 milj. euroa. Lisäksi jo tehdyt lisäinvestoinnit ovat 1,9 milj. euroa, esim. lähimaksun mahdollistaminen busseissa, sähköinen työsuhde-etu sekä myyntiohjelman kehitystyöt.

Paraisten liittymiskustannus olisi arviolta 225.000 - 248.000 euroa (alv 0)

- Huom. kyseessä on kertakustannus, ei vuosittainen maksu

Lisäksi sisäisen liikenteen autoihin tarvittavat laitteet maksaa kunta: autojen määrä x 6.500 e

Maksu- ja informaatiojärjestelmäkustannukset, investoinnit

Föli-alueen nykyiset kunnat ovat sopineet Investointibudjetiksi 1% vuotuisesta liikenteen ostohinnasta. Uusien kuntien liittymisen myötä investointibudjetti on vähintään 550 000 euroa vuodessa.

Investointibudjetin ollessa 550.000 euroa vuodessa vuosittaiset Paraisten investointiosuus olisi 25.000 – 27.000 € / vuosi.

Föli-alueen kunnat ovat panostaneet merkittävästi pysäkki-informaatioon ja reaaliaikaisiin näyttöihin. Pysäkinäyttöjen osalta kunkin liittyvän kunnan tulee hankkia asukasluvun suhteessa näyttöjä seuraavasti.

26.000-35.000 euroa (13-17 näyttöä Paraisille)

5. Liikenteen järjestäminen, eli muut kustannukset kuin liikenne

Muut kustannukset jaetaan pääosin asukasluvun mukaan

- palkat
- investointikustannukset (maksu- ja infojärjestelmä)
- markkinointi, asiantuntijapalvelut, sovelluspalvelut jne.

Liikenteen järjestäminen, eli kaikki muu paitsi liikennöinti:
Arvio Paraisten osuudesta 120.000 - 132.000 euroa vuodessa

(Fölin lisäresurssitarpeen työlukuna käytetään tässä 2 htv, tarkentuu myöhemmin, kun tiedetään enemmän)

Mitä liikenteen järjestäminen (eli talousseurannassamme nimike ”hallinto”) meillä tarkoittaa?

- Hallinto on yleisnimitys, jotta asia erottuu liikennöinnistä. Budjetti muodostuu siis hallinnosta ja liikennöinnistä.
- Hallinto sisältää lyhyesti kuvaten liikenteen suunnittelun ja kilpailuttamisen, sopimusten valvonnan ja kehittämisen, Fölin jatkuvan kehittämisen liikenteen, palveluiden ja tekniikan osalta, edunvalvonnan, markkinoinnin ja viestinnän, talousseurannan ja maksuliikenteen, ongelmanratkaisua, tuen asiakaspalvelupisteille, lautakuntatyön, asukas- ja yritysysteistyön, palautteiden käsittelyn jne.

Yhteenveto kustannusarvioista ja tuloarvioista (huom karkeita arvioita)

Vaikutukset kustannuksiin, ensimmäinen arvio

- Liittymiskustannus eli osuus maksu- ja informaatiojärjestelmän hankintahinnasta 251.000-283.000 e (huom. kertakustannus)
- Liikennöintikustannukset (brutto) nykytasoisella liikenteellä todennäköisesti samaa luokkaa kuin nytkin, huom! ilman ELY ei enää osallistu ostokustannuksiin, jos Parainen on Fölissä
- Liikennetarjonnan mahdollista parantamista ei ole laskettu tähän.
- Ns. hallintokustannukset eli kaikki muu paitsi liikennöinti: 120.000-132.000 euroa/v
- Investointikustannukset (maksu- ja infojärjestelmä): 25.000-27.000 euroa/v

Vaikutukset tuloihin, ensimmäinen arvio

- Valtionraha 103.000 – 111.000 euroa (huom. Nykyinen tuki elyältä on 423.000 euroa)
- Kela-tuki 138.000 euroa vuodessa, karkea arvio
- Lipputulot / kaikki ulkoiset lipputulot sisäisessä liikenteessä ja osuus seudullisten linjojen tuloista. Tarkentuu jatkoselvityksen myötä. Matkamäärä todennäköisesti kasvaa huomattavasti (vrt. Fölin perustaminen), mutta toisaalta lippujen hinnat ovat alemmat.

Fölissä oleminen on kuitenkin paljon muutakin kuin rahanmeno, esimerkiksi:

- Kuntalaiset saavat edulliset ja luotettavat liikkumismahdollisuudet. He löytävät bussiaikataulut ym. tiedon helposti ja haluamastaan kanavasta. Asiakastyytyväisyys Fölissä on erittäin korkea (viimeisin tulos: 91 % tyytyväisiä).
- Kaikki Fölin kunnanjohtajat ovat todenneet, että Fölissä mukanaolo on tärkeä elinkeinopoliittinen tekijä ja vetovoimatekijä. Fölin imago on erittäin hyvä ja se parantaa myös kunnan imagoa.
- Koko Fölin kattavat joukkoliikenneyhteydet helpottavat yritysten sijoittumista Föli-alueelle.
- Joukkoliikenteen käyttäminen on ilmastoteko.

6. Miten tästä eteenpäin ja vaikuttavatko elyn kilpailutukset etenemiseen

- Kukin kunta päättää haluaako lähteä mukaan jatkoselvitykseen. Tarkoituksemme on kilpailuttaa selvitys, ja tarvitsemme tiedon osallistujista helmikuun puoliväliin mennessä, jos mahdollista.
- Kukin kunta maksaa osuuden jatkoselvityksestä, samoin nykyiset Fölikunnat.
- Elyn kilpailutusten sopimusajat sopivat hyvin etenemisaikatauluun. Elyn ja Fölin välillä on sovittu, että sopimukseen kirjataan mahdollisuus siirtää sopimus myös viranomaiselta toiselle, eli sopimuksia voisi siirtää myös kesken sopimuskauden.

Hahmotelma liittymisaikataulusta

- Jatkoselvitys vuonna 2021
- Neuvottelut ja päätökset liittymisestä 2022 – liittyminen edellyttää sekä liittyvän kunnan päätöksen että kaikkien Föli-kuntien lausunnot ennen seudullisen joukkoliikennelautakunnan päätöstä, joten päätöksentekoprosessiin esittelyineen tulee varata riittävä aika
- Päätös liittymisestä -> muutospyyntö liikennepalvelulakiin ministeriöön
- Lakimuutokseen varattava 0,5-1 vuotta, ne tehdään aina samalla kun muitakin täydennyksiä ko. lakiin
- Esim. 2023 lautakuntatyöhön mukaan päättämään liikenteistä ja palveluista
- Yhteinen liikenne esim. 1.6.2024 alkaen.

Hahmotelmaa jatkoselvityksen sisällöstä

- Nykyinen matkustustieto
- Arvio matkustuksen muuttumisesta
- Liikenteen kustannusjako seutulinjoilla sekä kustannukset
- Arvio vyöhykemallista ja sen vaikutuksista mm. tuloihin ja asiakaskokemukseen
- Liikenteen järjestämisen resurssitarpeet
- Luonnos sekä sisäisten linjojen että seutulinjojen reitistöstä
- Arvio liittymisen / Fölin laajenemisen elinkeino- yms. vaikutuksista

Selvitys tehdään kaikkien osallistuvien kuntien kannalta eli koskee myös jokaista nykyistä Föli-kuntaa

Mitä tietoa päättäjät tarvitsevat, jotta voivat parhailla eväillä arvioida liittymisen vaikutuksia?

Kiitos!